

Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-27 taloussuunnitelman hyväksyminen

Kunnanhallitus 14.10.2024 § 327

506/02.02.00/2024

Valmistelija	Talousjohtaja Esa Lindell etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 merkitä tiedokseen kunnanjohtajan talousarvioehdotuksen, johon kunnanjohtaja voi tehdä tarvittavia tarkennuksia. 2 käsitellä talousarviesitystä seuraavan kerran 11.11.2024.
Käsittely	Esityslistan tämä pykälä käsiteltiin §:n 317 jälkeen. Kunnanvaltuuston jäsenet olivat kutsuttuina läsnä kokouksessa tämän pykälän aikana klo 17.30 – 18.47 kuuntelemassa vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-27 taloussuunnitelman esittelyn. Talousarviota ja taloussuunnitelmaa esittelivät kunnanjohtaja, hallintojohtaja Jaana Suihkonen, sivistysjohtaja Eeva-Kaisa Ikonen, yhdyskuntetniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen ja talousjohtaja Esa Lindell.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Selostus	Talousarviossa määritellään Kirkkonummen kunnan menot ja tulot sekä tavoitteet seuraavalle vuodelle. Talousarvio sisältää myös kunnan investoinnit. Talousarvion lähtökohtana on kunnan hyväksytty kuntastrategia. Kuntalain mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samanaikaisesti valtuuston on hyväksyttävä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on samalla suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Kunnan talousarvion valmistelu on käynnistynyt kunnan toimialojen kehysesityksillä. Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 10.6.2024 talousarvion raamiesityksen. Kirkkonummen kunnan lautakunnat käsitelivät talousarviota syyskuussa 2024. Lautakuntien ehdotusten pohjalta kunnanjohtaja on valmistellut talousarvioehdotuksen, joka julkaistaan 10.10.2024. Talousarvioehdotus etenee ensin kunnanhallituksen käsiteltäväksi 14.10.2024. Valtuusto hyväksyy talousarvion 2025 ja samalla taloussuunnitelman 2026–2027 kokouksessaan 18.11.2024. Samassa kokouksessa hyväksytään kunnan veroprosentit. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet hyväksytään kunnanhallituksessa 25.11.2024. Toimielinten käyttösuunnitelmat hyväksytään viimeistään 31.1.2025.

Taloussuunnitelmassa esitetään kunnan toimintojen kehittämistavoitteet ja selvitetään, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan ja valtuutetuille raportoidaan tilanteesta osavuosikatsauksissa.

Taloudellinen tilanne

Kirkkonummen kunnan taloudellinen tilanne on vakaa, viimeisien vuosien aikana taloutemme on ollut kasvusuuntainen. Kunnan vuosikate kasvoi vuodesta 2021 vuoteen 2022 17 milj. euroa ja vuodesta 2022 vuoteen 2023 4 milj. euroa. Kunnan kumulatiivinen ylijäämä oli 44,9 milj. euroa vuoden 2023 lopussa. Vuoden 2024 ennuste on 3,6 milj. euroa ylijäämäinen.

Vuosi 2025 tulee olemaan kuntataloudessa haastavampi ja vaikeammin ennustettava. Korot ovat pysyneet edelleen suhteellisen korkealla tasolla ja mm. rakennusteollisuus on ollut vaikeuksissa. Vaikutukset tulevat näkymään mahdollisesti yhteisöverotuotoissa ja alueen työllisyystilanteessa. Kunnassa investointimenot kasvavat ja vuosikate ei riitä kattamaan poistoja ja korkokuluja. Tuloksenteko voi heikentyä valtionosuusjärjestelmän uudistuksen ja kasvavien palkkakustannusten vuoksi. Tulevat työehtosopimusratkaisut ja perusopetuksen erityisen tuen uudistus voivat tuoda lisää muutoksia palkkakustannuksiin. Riskinä on, että TE-uudistuksen kustannukset nousevat enemmän kuin valtionosuusjärjestelmässä on huomioitu. Helsingin seudun liikenteen kustannusten merkittävä nousu kunnassamme näkyy talousarviossamme.

Kunnan asukasluku on kuitenkin nousussa, mikä tuo kuntaan lisää verotuloja ja tehostaa toiminnan yksikkökustannuksia, mutta lisää myös investointien tarpeellisuutta. Tavoittemme 1 %:n kestävä kasvua ja olemme viime vuosina päässeet tavoitteen mukaiselle tasolle.

Käyttötalous ja kehystavoite

Toimielimet ovat saavuttaneet kunnanhallituksen kehyspäätöksen määrärahatavoitteet pääosin hyvin. Kehyksen toimintakate on kokonaisuudessaan ylittynyt 374 000 euroa. Gesterbyn koulukeskushankkeen (Vigge) aloitus jo vuoden 2025 syksyllä ei ollut kehysvaiheessa tiedossa. Tämä johtaa siihen, että sekä sivistystoimi että varsinkin toimitilapalvelut ylittävät kehystavoitteensa.

Valtionosuuslaskelmat ovat tarkentuneet ja valtionosuudet ovat lisääntyneet kehyslaskelmaan nähden 1,6 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä on talousarvioesityksessä 2,9 milj. euroa, joka on kehystä 1,2 milj. euroa parempi.

Investoinnit

Uuden hyväksytyt palveluverkkosuunnitelman mukaisesti investoimme vahvasti sivistyspalveluihin. Vuonna 2025 valmistuu Wigge, Gesterbyn koulukeskus. Aloitimme yhteiskampuksen rakentamisen pohjatöillä vuonna 2024 ja rakentaminen jatkuu vuoden 2025 aikana. Vuonna 2025 Yhteiskampuksen investoinnin osuus on arvioitu olevan 17,2 milj. euroa. Masalaan sijoittuvan Nissniku-Talon rakentaminen alkaa vuonna 2025 ja arvioitu investointi on 8,99 milj. euroa. Kantvikin koulukeskuksen suunnittelu etenee ja suunnittelukustannukset ovat noin 400 000 euroa. Investoimme varhaiskasvatukseen palveluverkkoon 0,8 milj. euroa. Muut kunnan korjausinvestoinnit ovat noin 3 milj. euron tasoa.

Keskeisimmät infrainvestoinnit talousarviovuonna 2025 ovat:

Yleissuunnittelu 770 000 euroa, mm. Prikiranta, tuleva asuntomessualue

Katu- ja rakennussuunnittelu 1 360 000 euroa, mm. Tallinmäki, Kirkkonummen torin ympäristö.

Urakat 24 400 000 euroa, mm. Kirkkonummentie ja Överbyntie, Kirkkonummen keskustan suurin infrahanke)

Liikunta ja virkistysalueet 2 045 000 €

Vesihuollon investoinnit osuudeksi on arvioitu 7 740 000 euroa.

Talousarviotatyötä haastavat korkealla tasolla pysyvä peruskorjaus- ja uudisinvestointien tarve sekä korkealla tasolla olevat infrainvestoinnit ja näistä johtuvat lisääntyvät korkomenot. Investointeihin liittyen poistot vaikuttavat tulokseen suuremmalla painoarvolla kuin ennen uudistusta. Investointitaso ja sen vaikutus rahoituskuluihin on tuotu esiin kehysesityksessä.

Kuntastrategia

Keskeisimmät tavoitteet kuntastrategiamme mukaan ovat:

Elävä ja Yhteisöllinen Kirkkonummi

Kuntakeskuksemme on elävä kohtaamispaikka, joka houkuttelee viihtymään ja joka tunnetaan niin tapahtumista kuin laajasta palvelutarjonnasta

Vahvistamme yhteistyöverkostoja muiden kuntien, elinkeinoelämän sekä kolmannen sektorin kanssa

Kestävä ja Kasvava Kirkkonummi

Taloutemme on pitkäjänteisessä tasapainossa. Investoimme kestävästi, toimimme kustannustehokkaasti ja kasvatamme tulopohjaa

Kirkkonummella on monipuolista ja korkealaatuista asumista kaikenikäisille

Olemme yrittäjä- ja yritysmyönteinen kunta

Osaava ja Oppiva Kirkkonummi

Tarjoamme houkuttelevan ja viihtyisän työpaikan. Luomme mahdollisuuksia työnhakijoille ja työnantajille

Oppimisympäristömme ovat turvallisia ja terveellisiä

Uudistamme rohkeasti toimintatapojamme

Rahoitus ja kestävä kasvu

Valtionosuusjärjestelmää ollaan uudistamassa, joka vaikuttaa taloussuunnitelmaan vuodesta 2026 alkaen. Vielä ei ole tiedossa keväällä 2025 vahvistettavan esityksen vaikutusta kuntien valtionosuuteen. Esitys

on tehty vanhojen perusteiden mukaisesti. Uudistuksessa peruspalveluiden valtionosuus tulisi painottaa kasvatuksen ja koulutuksen palveluihin ja näkyä palveluita käyttävien ikäluokkien koossa. Valtionosuuksien tulisi vastata väestönkasvuun ja vieraskielisten määrän nousuun. Valtionosuuksien määräytymiskriteereissä tulisi myös painottaa asukasmäärän kasvua ja vieraskielisyyttä.

Suomen Kuntaliitto on julkistanut uudet vuoden 2025 verotuloennusteet, jonka toteutuessa Kirkkonummi saa verotuloja yhteensä 111,6 milj. euroa ja ennuste vuodelle 2026 on 116 milj. euroa ja vuodelle 2027 121 milj. euroa. Kiinteistövero on sidottu rakennuskustannusindeksiin, joka on korottunut ja nostaa kunnan verotuottoja.

Olemme käynnistäneet Kestävän kasvun ohjelman laadinnan. Ohjelma tulee olemaan strateginen periaatepäätös, jossa määritellään sekä euromääräiset tavoitteet että jatkovalmistelulinjaukset, joihin kunnan päätöksenteossa ja talouden ohjauksessa voidaan sitoutua pitkällä tähtäimellä. Kuntamme on mahdollista tehdä hallittua viisasta sopeutumista aitoon palvelutarpeen muutokseen perustuen ja sitoutua päättäjien kanssa kestävän kasvun ohjelmaan, jolla tuemme sekä kasvua että pidämme palvelutuotannon kustannustehokkaana.